

ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

The Administrative Factors Affecting the Creative Leadership of Teachers under NongKhai Primary Educational Service Area Office 1

อัจฉราพรรณ พรหมสิทธิ์¹, นวัตกรรม หอมสิน² และวันทนา อมตาริยกุล³

Archaraphan Promsit¹, Nawattakorn Homsin² and Wantana Amatariyakul³

(วันที่รับบทความ 26 กุมภาพันธ์ 2562, วันที่รับแก้ไขบทความ 10 เมษายน 2562, วันที่ตอบรับบทความ 7 พฤษภาคม 2562)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารและระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู และ 3) สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ตัวอย่างที่ใช้เป็นครูผู้สอน จำนวน 316 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหาร ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.34 - 0.88 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.80 - 1.00 และสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.41 - 0.92 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.80 - 1.00 สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยทางการบริหารในโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยการสร้างแรงจูงใจ (X_3) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_3) อยู่ในระดับมากที่สุด
2. ปัจจัยทางการบริหารกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู เป็นดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ } \hat{Y} = 2.40 + 0.50(X_3) + 0.17(X_6) + 0.18(X_5) - 0.14(X_2) + 0.15(X_4)$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน } \hat{Z} = 0.65(Z_{X3}) + 0.45(Z_{X6}) + 0.39(Z_{X5}) - 0.25(Z_{X2}) + 0.21(Z_{X4})$$

คำสำคัญ ปัจจัยทางการบริหาร, ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

302 หมู่ 11 ตำบลคำยบกวาน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 43100 E-mail: iaiaia0995463561

²อาจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี: อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี: อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of administrative factors and the level of creative leadership of teachers 2) to study the relationship between administrative factors and creative leadership of teachers and 3) to create predictive factors for administrative factors Affecting the creative leadership of teachers in schools under the Nong Khai Primary Educational Service Area 1. 316 teachers were using stratified random sampling. The research instrument was the 5-level-rating scale. Ask about management factors which has the power of discrimination between 0.34 - 0.88, confidence value of 0.98, equal to and inquiring about the creative leadership of the teacher which has the power of discrimination between 0.41 - 0.92, confidence value of 0.98. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis.

The research findings were as follows :

1. Administrative factors in schools in the overall were at a high level which motivation factor was at a very high level and creative leadership of teachers in the overall at a very high level which creative thinking was at a very high level.
2. Administrative factors and creative leadership of teachers at a low level significantly Statistical at the level of .01
3. The predicting equations of creative leadership of teachers were :

Predictive equation in raw score:

$$\hat{Y} = 2.40 + .50 (X_3) + .17 (X_6) + .18 (X_5) - .14 (X_2) + .15 (X_4)$$

Predictive equation in the standard score:

$$\hat{Z} = .65(Z_{X3}) + .45(Z_{X6}) + .39(Z_{X5}) - .25(Z_{X2}) + .21(Z_{X4})$$

Keywords Administrative Factors, Creative Leadership

บทนำ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่จะนำทีมงานหรือผู้ปฏิบัติงานให้ดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่กำหนด โดยผู้นำเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรู้ความสามารถในงานที่รับผิดชอบ สามารถวิเคราะห์ความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อจูงใจให้ปฏิบัติงานได้ตามวัตถุประสงค์ มีความยืดหยุ่นในการคิดและการตัดสินใจ มีวิสัยทัศน์ คิดนอกกรอบ ไม่ยึดติดกับ “กรอบความคิด” (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2553, น. 3) เน้นการสร้างทรัพยากรบุคคลให้เป็นทีมงานที่สร้างสรรค์ มีความสามารถที่จะต่อการกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล ที่สำคัญคนที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับผู้อื่นให้มีความสร้างสรรค์ (Puccio, 2007, p. 1) ทั้งนี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถสร้างและพัฒนาให้เกิดขึ้นได้หากมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีบรรยากาศในองค์กรที่เอื้ออำนวยและสนับสนุนการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ผู้นำต้องเป็นผู้ที่สร้างสรรค์เองและเป็นผู้กระตุ้นให้บุคคลอื่นเป็นผู้สร้างสรรค์ร่วม

ผลักดันผู้ร่วมงานอย่างถูกวิธี มีความกล้าที่จะสนับสนุน ส่งเสริมและให้กำลังใจทีมงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กร ได้แสดงความคิดเห็นและกระตุ้นให้บุคลากรเกิดการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยกระทำอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการและผลงานวิจัยจำนวนมากได้ยืนยันว่าการใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จะส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดของ Argyris (1993, p. 10) ที่เชื่อว่า การใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะทำให้บุคลากรในองค์กรสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของกรองทิพย์ นาคเวชตร์ (2552, น. 13) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ว่าเป็นความสามารถของผู้นำในการกระตุ้นให้ผู้ร่วมงาน ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายตั้งม ด้วยการคิดหลายมิติ คิดบวกและการปฏิบัติในวงกว้างและเชิงลึกที่หลากหลาย มิติจากผู้นำ เช่นเดียวกับงานวิจัยของกิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555, น. 170) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีระดับการแสดงออกภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก ในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ใหม่ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง การจัดตั้งสถาบันอาชีวศึกษา และงานวิจัยของ Howard (2005, p. 16) ที่พบว่า องค์กรที่ต้องการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสูง จะต้องเป็นผู้นำที่มีคุณลักษณะภาวะผู้นำแบบบีที่มีการใช้จินตนาการ ศิลปะ และความคิดยืดหยุ่นได้ดีกว่าผู้นำแบบอื่น

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ทุกคนมีในระดับที่แตกต่างกันออกไป แต่สามารถที่จะพัฒนาให้มีมากขึ้น กว่าเดิมได้ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เกิดขึ้นได้จากทั้งปัจจัยภายในและภายนอกตัวบุคคล (Oldham and Cummings, 1996, p. 607) ทั้งนี้แนวคิดเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactionist) อย่าง Woodman and Schoenfeld (1989, p. 293) ผู้ที่ได้เสนอโมเดลเชิงปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ (Interactionist Model of Creative Behavior) ได้กล่าวเอาไว้ว่า ตามมุมมองของนักคิดเชิงปฏิสัมพันธ์นั้น พฤติกรรมของสิ่งมีชีวิต ณ จุดหนึ่งของช่วงเวลา เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์อย่างซับซ้อนระหว่างสถานการณ์และตัวสิ่งมีชีวิตนั่นเอง ซึ่งทั้งสิ่งมีชีวิต สถานการณ์และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสองสิ่งข้างต้นจะต้องได้รับการศึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจสิ่งมีชีวิตนั้นในสภาพแวดล้อมหนึ่ง อย่างถ่องแท้ เฉกเช่นเดียวกับความคิดสร้างสรรค์ที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยภายในตัวบุคคลและสถานการณ์จำเพาะ โดยปัจจัยภายในนั้นประกอบไปด้วย บุคลิกภาพ เช่น การเปิดรับประสบการณ์ ความรู้ ทักษะ พรสวรรค์ รูปแบบของ กระบวนการการรู้คิด และแรงจูงใจของบุคคล ส่วนปัจจัยภายนอกของบุคคลนั้นมีความสำคัญมากเช่นเดียวกันและ สามารถส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในตัวบุคคลได้ เช่น วัฒนธรรมขององค์กร ภาพบรรยากาศขององค์กร ที่เอื้อต่อการเกิดความคิดสร้างสรรค์ เพื่อนร่วมงานที่คอยสนับสนุน และผู้นำที่มอบอำนาจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

จะเห็นได้ว่าในการจัดการศึกษานั้น สิ่งสำคัญและมีความจำเป็นคือการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นจะเป็นงบประมาณ ที่ต้องมีย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการจัดสรรทรัพยากรด้านอื่น ๆ เช่น สื่อ เทคโนโลยีเพื่อใช้ในการบริหารจัดการสารสนเทศให้พร้อมใช้งานได้ตามต้องการ นอกจากนี้แล้วยังต้องอาศัยการติดต่อสื่อสารกันภายใน โรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและการทำงานที่เกิดจากการร่วมแรงร่วมใจของบุคลากรทุกฝ่าย อันจะก่อให้เกิดวัฒนธรรม องค์กรที่ดีงาม มีบรรยากาศในโรงเรียนที่เอื้อต่อการทำงาน โดยผู้บริหารคือบุคคลสำคัญที่ต้องแสดงออกถึงความมี ภาวะผู้นำ มีความรู้ความเข้าใจอย่างดีในการผสมผสานปัจจัยเหล่านี้ในเชิงบริหารจัดการให้กลมกลืนและเกิดประสิทธิผล ในทางปฏิบัติ หรือที่เรียกว่า ปัจจัยทางการบริหาร ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็น หน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชน เนื่องจากประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ และคุณภาพของปัจจัยทางการบริหาร การบริหารจัดการทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรหรือปัจจัยทางการบริหาร ที่ถูกนำมาใช้หรือสนับสนุนให้งานสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยทั่วไปปัจจัยทางการบริหารประกอบด้วย กำลังคน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการบริหารจัดการ (Management) หรือที่เรียกว่า 4Ms ซึ่งถือเป็น ปัจจัยพื้นฐานที่ใช้ในการบริหาร เพราะการบริหารจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพ

มีปริมาณเพียงพอ ต้องได้รับงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ ต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของแผนงานและโครงการ และต้องมีระบบการจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด และวิรัช นิภาวรรณ (2552, น. 11) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารที่มีประสิทธิภาพ คือ การบริหารที่ได้ทั้งงาน ทั้งน้ำใจคน และผลผลิตที่สูง ซึ่งต้องเกิดจากปัจจัยทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพ 8 ประการ คือ ด้านภาวะผู้นำ ด้านแรงจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านปฏิสัมพันธ์กันและอิทธิพลต่อกัน ด้านการตัดสินใจ ด้านการควบคุมการปฏิบัติงาน ด้านการกำหนดเป้าหมายหรือสั่งการ และด้านมาตรฐานการปฏิบัติงานหรือการฝึกอบรม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาถึงระดับปัจจัยทางการบริหารและระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูว่าอยู่ในระดับใด มีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูหรือไม่ และมีปัจจัยทางการบริหารใดบ้างที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะนำปัจจัยทางการบริหารไปพัฒนาให้ครูมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีศักยภาพที่จะผลิตทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถอยู่ร่วมกันและแข่งขันอย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลกอย่างเต็มศักยภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

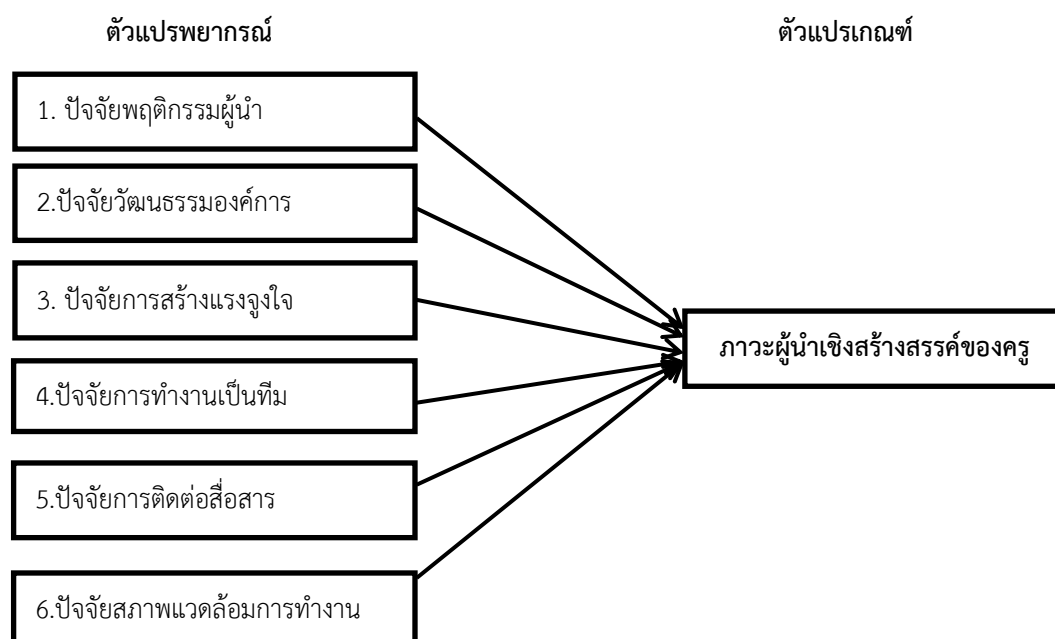
1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารและระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ไปในทิศทางที่เป็นบวก
2. ปัจจัยทางการบริหารอย่างน้อย 1 ปัจจัย สามารถเป็นตัวพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ปัจจัยทางการบริหาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์จนได้เป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 1,358 คน กำหนดตัวอย่าง ด้วยตารางของทียส์ลรี กาญจนวาสี และศิริชัย กาญจนวาสี (2559, น. 168) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ เมื่อยอมรับความคลาดเคลื่อน (E) ของการประมาณค่าสัดส่วนที่เกิดขึ้นได้ในระดับ $\pm 5\%$ ของค่าสัดส่วนสูงสุด ได้จำนวน 316 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหาร 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยพฤติกรรมผู้นำ ปัจจัยวัฒนธรรมองค์การ ปัจจัยการสร้างแรงจูงใจ ปัจจัยการทำงานเป็นทีม ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร และปัจจัยสภาพแวดล้อมการทำงาน มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.34 - 0.88 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เท่ากับ 0.80 - 1.00 และสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีจินตนาการ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีความยืดหยุ่น และด้านการเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.41 - 0.92 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เท่ากับ 0.80 - 1.00 โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยทางการบริหารของผู้บริหาร ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณาปัจจัยพบว่า ปัจจัยการสร้างแรงจูงใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาเป็นปัจจัยการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.55$) ส่วนปัจจัยสภาพแวดล้อมการทำงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) ส่วนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$) โดยด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.82$) รองลงมาเป็นด้านการมีจินตนาการ ($\bar{X} = 4.80$) ส่วนด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.35$)

2. ปัจจัยทางการบริหารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = 0.36$) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายปัจจัยพบว่า ปัจจัยการสร้างแรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู อยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.59$) ส่วนปัจจัยพฤติกรรมผู้นำ ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร และปัจจัยสภาพแวดล้อมการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ในระดับค่อนข้างต่ำ ($r = 0.35, 0.31$ และ 0.25) ส่วนปัจจัยการทำงานเป็นทีม และปัจจัยการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ในระดับต่ำ ($r = 0.15$ และ 0.14)

3. ปัจจัยทางการบริหารที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ได้แก่ ปัจจัยการสร้างแรงจูงใจ (X_3) ปัจจัยสภาพแวดล้อมการทำงาน (X_6) ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร (X_5) ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร (X_2) และปัจจัยการทำงานเป็นทีม (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ($R = .69$) ซึ่งสามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ได้ร้อยละ 48.10 เมื่อนำค่าสถิติต่าง ๆ มาสร้างสมการพยากรณ์ได้สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.40 + .50 (X_3) + .17 (X_6) + .18 (X_5) - .14 (X_2) + .15 (X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .65(Z_{X_3}) + .45(Z_{X_6}) + .39(Z_{X_5}) - .25(Z_{X_2}) + .21(Z_{X_4})$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับปัจจัยทางการบริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้งนี้สืบเนื่องมาจากกระบวนการบริหารการศึกษาเป็นแนวทางในการทำให้โรงเรียนเกิดคุณภาพและทำให้เกิดผลลัพธ์เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hoy and Miskel (2001, pp. 437 - 438) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ด้วยองค์ประกอบหลายประการ เช่น การตัดสินใจ องค์การแรงจูงใจ ภาวะผู้นำ โดยการบริหารต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมาและสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรชัย จันทะมาตย์ (2560, น. 139) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเลย

โดยภาพรวมและรายปัจจัยทุกปัจจัยอยู่ในระดับมาก 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเลย โดยภาพรวมและรายมาตรฐาน มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า จากตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด 5 ตัว มีตัวแปร 4 ตัวอยู่ในสมการพยากรณ์การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรและปัจจัยด้านเทคโนโลยีที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดเลย ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และงานวิจัยของอาริตา แดงดี (2560, น. 158) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยทางการบริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกปัจจัย 2) การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณและการสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยใช้ปัจจัยทางการบริหารเป็นตัวแปรพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารงาน ปัจจัยด้านการจูงใจและปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารเป็นตัวพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากโรงเรียนไม่ว่าจะมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ต้องมีผู้นำเสมอ ผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและวิทยาการต่าง ๆ มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เชื่อสัจธรรม มีความรับผิดชอบด้วยดี เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม พร้อมทั้งผลักดันให้คนอื่น ๆ ในสังคมหรือองค์กรของตนเห็นพ้องในทิศทางเดียวกันก็จะทำให้สังคมนั้นก้าวหน้ารุ่งโรจน์ไปด้วยดี ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินต่อไปอย่างมีคุณค่ากับทุกคนอย่างไม่หยุดยั้งและอย่างยั่งยืนซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Stoll and Temperley (2009, p. 12) ที่ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จำเป็นต้องมีปฏิริยาโต้ตอบสนองเชิงจินตนาการโดยการคิดไตร่ตรองอย่างละเอียดถี่ถ้วนในสถานการณ์ต่าง ๆ และประเด็นต่าง ๆ ที่ท้าทาย และยังสอดคล้องกับ Raelin (2003, pp. 22-23) ได้อธิบายความหมายของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า คือ การที่บุคคลที่เป็นผู้นำ เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น โดยรู้จักคิดสรรหาหรือแบ่งปันพลังอำนาจของตนให้กับสมาชิกในองค์การหรือชุมชนอย่างเต็มใจและเป็นธรรมชาติ อีกทั้งความเป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ การที่บุคคลเป็นผู้นำร่วมได้ โดยที่การตัดสินใจหรือการกระทำใด ๆ ไม่ต้องขึ้นอยู่กับสมาชิกเพียงคนเดียวหนึ่งหรือผู้นำโดยตำแหน่ง หรือผู้ริเริ่มความคิดทุก ๆ คนมีส่วนร่วมในความเป็นผู้นำ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของคุณาวุฒิ สิงห์ทอง (2561, น. 230) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 20 โดยผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู มีจำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) มีวิสัยทัศน์ (2) เป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง (3) เข้าใจความเป็นปัจเจกบุคคล (4) มีจินตนาการและ (5) มีความยืดหยุ่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และวิธีการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ได้แก่ (1) การฝึกอบรม (2) การศึกษาดูงาน และ (3) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 3) โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ประกอบด้วย (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กลุ่มเป้าหมาย (4) เนื้อหาสาระ ประกอบด้วย 5 Module ได้แก่ Module ที่ 1 มีวิสัยทัศน์ (Vision) Module ที่ 2 เป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง (Person of Change) Module ที่ 3 เข้าใจความเป็นปัจเจกบุคคล (Individual Differences) Module ที่ 4 มีจินตนาการ (Imagination) และ Module ที่ 5 มีความยืดหยุ่น (Flexibility) 5) กระบวนการปฏิบัติ 6) สื่อ/เครื่องมือ และ 7) การวัดและการประเมินผล ระยะเวลาในการพัฒนา จำนวน 45 ชั่วโมง โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะปัจจัยทางการบริหารเป็นกระบวนการขับเคลื่อนในการจัดการศึกษา และเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานการนิเทศภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยงานวิจัยของ Sisk (2001, p. 150) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารการศึกษา ระดับกลาง ระดับอาวุโส และระดับสูง (CEOs) ในสหรัฐอเมริกาโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่า มียุทธศาสตร์ทั้งหมด 4 ประการที่จะช่วยส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย การมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับประเด็นที่สำคัญ การให้อำนาจในการทำงานแก่ทุกฝ่าย การยอมรับการเปลี่ยนแปลง และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sternberg (2006, p. 455) ในฐานะสมาชิกของสมาคมผู้บริหารสถานศึกษาแห่งแคลิฟอร์เนีย ได้ศึกษาถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำสถานศึกษาที่ดีนั้นจะต้องประกอบไปด้วยการตัดสินใจที่ชาญฉลาดมีความคิดสร้างสรรค์ในการนำหลักสูตรมาปรับใช้ได้จริง มีวิสัยทัศน์ที่สร้างสรรค์ในการวิเคราะห์ความคิดของตน และของบุคลากร เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร มีความสามารถในการโน้มน้าวใจบุคลากรในสถานศึกษาให้เห็นคุณค่าของตนเองและทำให้ทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน

4. ปัจจัยทางการบริหารส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เพราะครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 มีการดำเนินงานเป็นกระบวนการทางการบริหารการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Williams (1994, p. 242) ได้ทำการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การใช้การนิเทศในโรงเรียนและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารและครูขาดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีในเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียน 2) ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารไม่ค่อยมีการสังเกตการณ์และเยี่ยมชมห้องเรียนอย่างเป็นทางการแต่ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าการสังเกตการณ์และเยี่ยมชมห้องเรียนอยู่เป็นประจำ 3) ผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญและความรับผิดชอบต่อการนิเทศภายในโรงเรียนมากกว่าการจัดกิจการด้านอื่น ๆ และยังสอดคล้องกับ Tuttle (2000, p. 191) ได้ศึกษาบทบาทของผู้นำแบบมีส่วนร่วมในการกำหนดการตอบสนองการเปลี่ยนแปลงที่

ตรงข้ามของนักอาชญาศาสตร์ในการปฏิบัติงานทางการแพทย์ พบว่าประสบการณ์เป็นผู้เทศเพื่อให้เกิดความสำเร็จนั้นเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นต้องให้การฝึกอบรมและสนับสนุนผู้เทศให้มีความรู้ประสบการณ์อย่างเพียงพอถึงจะทำให้การเทศมีรูปแบบที่เหมาะสมและเป็นไปได้ทำให้การปฏิบัติงานมีความราบรื่น ประสบผลสำเร็จยึดมั่นขอบเขตของการศึกษาได้อย่างเหมาะสม และยังสามารถคล้องกับงานวิจัยของสุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556, น. 196) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับ “มาก” ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยภาพรวม มีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ได้แก่ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.78 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยการสร้างแรงจูงใจ ปัจจัยสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร และปัจจัยการทำงานเป็นทีม ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารโรงเรียนและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จึงควรนำปัจจัยทางการบริหารทั้ง 5 ปัจจัย ไปใช้ในการบริหารงานภายในโรงเรียนเพื่อให้ครูมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

2. ควรมีการทำวิจัยและพัฒนา (Research and development) เกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยใช้ปัจจัยการสร้างแรงจูงใจ ปัจจัยสภาพแวดล้อมการทำงาน ปัจจัยการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร และปัจจัยการทำงานเป็นทีม โดยจัดทำเป็นแบบคู่มือการสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูที่มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม และสามารถนำไปปฏิบัติให้ครูมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- Argyris, C. (1993). *Personality and organization*. New York: Harper & Brothers.
- Chareonwongsak, K. (2010). *Creative thinking* (8th ed.). Bangkok: Success Media. [in Thai]
- Howard, L.T. (2005). *Competency-based educational*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Hoy, W.K., & Miskel, C.G. (2001). *Educational administration: Theory, research and practice* (6th ed.). Boston: McGraw – Hill.
- Jantamat, C. (2017). *The administrative factors affecting operation to standard practice of school administrators under the Office of Loei Primary Educational Service Area* (Master's Thesis, department of Educational Administration). Udon Thani Rajabhat University, Udon Thani. [in Thai]

- Kanjanawasee, T., & Kanjanawasee, S. (2016). *Research methodology*. Bangkok: Chulalongkorn University. [in Thai]
- Nakwichet, K. (2009). *Creative leadership for education*. SamutPrakarn: Teerasarn Publisher Press, [in Thai]
- Nipawan, W. (2009). *Management according to the moral guidelines and sufficiency economy guidelines*. Bangkok: Prophase. [in Thai]
- Oldham, G.R., & Cummings, A. (1996). Employee creativity: Personal and contextual factors at work. *Academy of Management Journal*, 39(3), 607-634.
- Patipan, K. (2012). *A structural equation model of creative leadership for vocational college administrators*. (Doctoral's Dissertation, department of Educational Administration). Khon Kaen University, Khon Kaen. [in Thai]
- Puccio, G. (2007). *Creative leadership: Skills that drive change*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Raelin, W.H. (2003). *The role of human resource management and the human resource professional in the new economy*. Pretoria, South Africa: University of Pretoria.
- Ritbamrung, S. (2013). *Creative leadership of school administrators affecting effectiveness of school under Secondary Educational Service Area Office 30* (Master's Thesis, department of Educational Administration). Khon Kaen University, Khon Kaen. [in Thai]
- Singthong, K. (2018). *The development of creative leadership program for teachers in schools under Secondary Educational Service Area Office 20* (Master's Thesis, department of Educational Administration). Mahasarakham University, Mahasarakham. [in Thai]
- Sisk, W.R. (2001). *The compensation handbook: A state-of the-art guide to compensation strategy and design*. Belmont, CA: Donnelley & Sons, 2001.
- Sternberg, R.J. (2006). A propulsion model of creative leadership. *The Leadership Quarterly*, 14(2006), 455-473.
- Stoll, L., & Temperley, J. (2009). Creative leadership teams. *Journal of Management in Education*. 23(1), 12-18.
- Thangdee, A. (2017). *The administrative factors affecting the management of strategic performance-based budgeting in schools under the Secondary Educational Service Area Office 20* (Master's Thesis, department of Educational Administration). Udon Thani Rajabhat University, Udon Thani. [in Thai]
- Tuttle, K.R. (2000). *Aesthetics and criticism* (2nd ed.). Connecticut: Greenwood Press.
- Williams, R.L. (1994). *Essentials of total quality management*. New York: Amacom.
- Woodman, R.W., & Schoenfeldt, J.E. (1989). Toward a theory of organizational creativity. *Academy of Management Review*, 18(2), 293-321.